

Motion till riksdagen 2024/25:2212

av **Fredrik Lundh Sammeli (S)**

Nationell hamnstrategi

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska ta fram en nationell hamnstrategi och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sveriges hamnar har en lång och stolt historia och spelar en central roll i vår nationella och internationella infrastruktur. De fungerar som knutpunkter för handel, transport och logistik, och är avgörande för Sveriges ekonomiska tillväxt och välbefinnande. Trots deras betydelse hanteras hamnar i huvudsak som en kommunal angelägenhet, vilket skapar en rad utmaningar och risker för vår nationella ekonomi och förmåga att möta framtidens krav.

Den nuvarande organiseringen, där hamnar huvudsakligen ägs och förvaltas av kommuner, leder till en fragmenterad styrning och begränsade möjligheter att samordna och optimera hamnverksamheterna på ett nationellt plan. Detta är särskilt problematiskt i en tid av snabb global förändring, där nya handelsmönster, den gröna omställningen och förändrade produktions- och volymbehov ställer allt högre krav på våra hamnar.

Försvarsmaktens behov, särskilt i ljuset av Sveriges inträde i Nato, kommer sannolikt att kräva en ny typ av infrastruktur i hamnarna. Detta är ytterligare en aspekt som understryker behovet av en nationell strategi. Försvaret kommer att behöva tillgång till hamnar som kan hantera militära transporter och logistik på ett effektivt och säkert sätt, vilket ställer krav på investeringar och samordning som går långt utöver vad enskilda kommuner rimligen kan förväntas hantera.

Samtidigt står kommunerna inför stora investeringar i hamnarna, exempelvis i norr för att klara den gröna omställningen. Det är inte rimligt att detta ensidigt stora ansvar läggs på kommunerna, eftersom det riskerar att tränga ut deras möjligheter att satsa på andra viktiga områden som skola och omsorg. Hamnarnas roll i den gröna omställningen som startar i norra Sverige är avgörande, men för att dessa satsningar ska kunna

genomföras utan att andra kommunala åtaganden blir lidande behövs statligt stöd och en nationell samordning.

Det är därför av yttersta vikt att staten tar ett större ansvar och engagemang i utvecklingen av Sveriges hamnar. Genom att ta fram en nationell hamnstrategi kan vi säkerställa att hamnarna får de resurser och den styrning som krävs för att möta framtidens behov. En sådan strategi bör omfatta:

1. *Nationell samordning*: Säkerställa att hamnarna samordnas på ett effektivt sätt för att optimera flöden och kapacitet över hela landet, inklusive Försvarmaktens behov i en Natokontext.
2. *Investeringar i infrastruktur*: Möjliggöra och främja investeringar i hamnarnas infrastruktur för att möta framtidens tekniska, militära och miljömässiga krav.
3. *Miljö och hållbarhet*: Stödja hamnarnas roll i den gröna omställningen genom att främja hållbara och miljövänliga lösningar, utan att belasta kommunernas övriga åtaganden.
4. *Internationell konkurrenskraft*: Säkerställa att svenska hamnar förblir konkurrenskraftiga på den globala marknaden genom strategiska investeringar och innovation.

Sveriges hamnar är för viktiga för nationens ekonomi, säkerhet och framtid för att lämnas åt enbart kommunala initiativ. Det krävs en helhetssyn och ett nationellt perspektiv för att maximera hamnarnas potential och säkra deras långsiktiga utveckling. Därför föreslår vi att riksdagen uppdrar åt regeringen att ta fram en nationell hamnstrategi som ger Sverige de bästa förutsättningarna att möta framtidens utmaningar och möjligheter.

Fredrik Lundh Sammeli (S)